

Reelle bekymringer ved den nye udbudsmodel for hjælpemidler (stomi):

Uklar håndtering af borgerne (og især efter Servicelovens §112) i det nye fælles servicecenter

Det nye tværsektorielle udbud indebærer en omlægning af det administrative set-up, hvor man forankrer ansvaret for hjælpemidler i en tværkommunal indkøbsorganisation (Fælles Servicecenter). Denne enhed er hverken direkte politisk valgt, eller står direkte til ansvar for borgeren.

På trods af flere henvendelser fra COPA og Danske Handicaporganisationer står det stadigvæk ikke klart, hvordan det principielle i håndteringen af Servicelovens §112 vil blive overholdt og behandlet efter det nye udbud er trådt i kraft. Dette er meget bekymrende. Politisk er der ikke et klart svar på, hvordan noget så centralt som retten til frit valg af hjælpemidler vil blive håndteret i fremtiden.

Helt konkret, så vil der i det nye udbud blive ændret på processen, hvormed borgere vurderes, tildeles og bestiller hjælpemidler. Fremadrettet ville denne opgave blive løst af det Fælles Servicecenteret (indkøbsenhed). Dette center skal varetage indkøb, logistik og service af hjælpemidler på tværs af alle berørte kommuner.

Begrænsning af borgerens frie valg i udvalget af personlige hjælpemidler

Desuden er der en stor bekymring på begrænsningen af udvalget af hjælpemidler for borgerne i denne nye type udbud. Helt konkret er der i udbuddet lagt op til, at leverandører af hjælpemidler ikke kan byde på alle produktkategorier, men skal begrænse sig til nogle få. Dette går ikke kun udover introduktionen af nye og innovative hjælpemidler i Danmark. Det betyder også, at udvalget af hjælpemidler vil blive begrænset, og borgere der har anvendt et specifikt hjælpemiddel i en årrække og føler sig trygge ved det, kan blive nødt til at skifte til et andet. Der kan ikke være en anden forklaring på dette end, at det er sat i verden for at gøre håndteringen af hjælpemidler nemmere og billigere for det offentlige – ikke for at forbedre situationen for borgere med behov for hjælpemidler.

Det er også en berettiget bekymring, at man fra det offentliges side undervurderer, hvad det vil sige at flytte en borger fra et hjælpemiddel til et andet. Dette stiller store krav til sundhedsfaglig rådgivning og individuel vurdering – i en tid med mangel på kvalificeret sundhedspersonale!

Manglende egnethedskrav til leverandører af hjælpemidler

Det er normen, at man i kommunale udbud for hjælpemidler inkluderer egnethedskrav for leverandører. Dette sikrer, at dem der eventuelt vinder udbuddet lever op til en række minimumskrav såsom økonomisk- og logistisk stabilitet, fagspecifik erfaring, kvalitet etc. I det nye tværsektorielle udbud har man valgt ikke at inkludere egnethedskrav for at kunne levere hjælpemidler på aftalen.

Et resultat af dette kan blive, at nye hidtil ukendte leverandører af hjælpemidler, der ikke tidligere har opereret på det danske marked, kan gå hen og vinde udbuddet. For borgerne kan dette betyde produkter af tvivlsom kvalitet, som er ukendte ikke kun for borgeren, men også for det sundhedsfaglige personale i Danmark. Yderligere højnes risikoen for svigtende produktforsyning etc.

Det er klart utilfredsstillende, at borgere der ikke kan klare sig uden deres personlige hjælpemidler bliver brugt som forsøgspersoner i et nyt udbud, hvor man ikke tilføjer egnethedskrav til leverandører. Det er svært at finde andre forklaringer på det manglende egnethedskrav, end at man ønsker at spare penge ved at invitere lavprisaktører ind på det danske marked for hjælpemidler. Der findes talrige eksempler under Covid-19 pandemien, hvor man kunne se hvad konsekvensen af manglende egnethedskrav betød for kvaliteten af indkøbte værnemidler.